

Koninklijke BAM Groep N.V.
t.a.v. de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen
Postbus 20
3980 CA BUNNIK

Den Haag: 8 augustus 2019
Referentie: 2019019
Betreft: vragen persbericht 9 juli 2019

Geacht bestuur en commissarissen,

De VEB heeft kennisgenomen van het persbericht van 9 juli ("**het Persbericht**") waarin is aangekondigd dat BAM de vooruitzichten voor 2019 heeft verlaagd. Dit was volgens BAM het gevolg van hogere dan verwachte kosten voor een infraproject, enkele utiliteitsbouwprojecten in Duitsland en een project van BAM International.

De hogere kosten zouden deels veroorzaakt zijn door veranderingen in scope en projectvertragingen, waarvoor blijkens het Persbericht BAM geen verantwoordelijkheid zou dragen. Deze hogere kosten zullen het (halfjaar)resultaat 2019 materieel beïnvloeden. Ook meldt het Persbericht dat de neerwaartse bijstelling het effect van IFRS 15 zou illustreren.

De VEB heeft naar aanleiding van het Persbericht de volgende vragen:

1. Had BAM deze projecten al eerder geïdentificeerd als projecten met een ongunstig risico-rendementsprofiel als gevolg waarvan additionele verliezen mogelijk zouden zijn?
2. BAM geeft aan dat door veranderingen in scope en projectvertragingen de kosten zijn toegenomen. Wijzigingen in de scope van een project en projectvertragingen zijn in de bouw niet uitzonderlijk. Waardoor is het in de onderhavige gevallen dan wel een issue?
3. Hoe kan het dat de betreffende projecten onmiddellijk tot hogere kosten voor BAM leiden zonder dat daar direct een vergoeding van opdrachtgevers tegenover staat?
4. Was BAM in alle gevallen verplicht de door de klant gewenste wijzigingen te accepteren?

5. De betreffende projecten hebben geen onderlinge samenhang, maar leiden nu wel tegelijkertijd tot afwaarderingen. Kunt u die coïncidentie toelichten?
6. BAM heeft aangegeven dat in het kader van de halfjaarafsluiting en in aanloop naar de halfjaarcijfers van 22 augustus 2019 nog meer projecten nader zullen worden geëvalueerd. Bevatten bestaande contracten voor andere projecten nog altijd clausules die dergelijke verrassingen voor de onderneming mogelijk maken? Zo ja, wat is dan de totale omvang (opdrachtsom) van de projecten waarvoor dergelijke clausules gelden?
7. BAM meldt in het Persbericht dat de additionele kosten ‘deels verhaalbaar zijn’. In de analistenbijeenkomst is de kwalificatie gebruikt dat een ‘substantieel deel’ van de nu genomen voorziening kan worden gerecupereerd. Kennelijk is allerm minst zeker dat opdrachtgevers de volledige additionele kosten alsnog zullen voldoen. Hoe valt dit te rijmen met de mededeling dat BAM vertrouwen heeft in een goede uitkomst van de discussie met opdrachtgevers?
8. Op grond waarvan is BAM positief gestemd over de uitkomst van discussies met de betreffende opdrachtgevers?
9. BAM heeft ook de winstverwachting voor heel 2019 verlaagd. Betekent dit dat de afgegeven financiële guidance voor 2020 in gelijke mate worden verhoogd als gevolg van het alsnog recupere van de door BAM gemaakte kosten? Of verwacht BAM de terugvordering pas na 2020?
10. In het Persbericht wordt geïndiceerd dat de boekhoudregels van IFRS 15 een rol spelen bij de neerwaartse resultaatsbijstelling. Betekent dit dat de toegenomen volatiliteit ook impact gaat hebben op de gecommuniceerde guidance voor 2020?
11. Houdt het feit dat BAM de additionele kosten nu reeds ten laste van het resultaat boekt, terwijl de verwachte opbrengsten nog niet mogen worden genomen, volgens BAM in dat IFRS 15 het matching beginsel aantast?
12. De verwijzing van BAM naar IFRS 15 suggereert onzes inziens dat, indien deze IFRS-standaard niet van toepassing was geweest, BAM een substantieel deel van de opbrengsten reeds zou hebben verantwoord. Dit terwijl allerm minst zeker is dat opdrachtgevers de additionele kosten zullen voldoen. Wordt de markt door de verwijzing naar IFRS 15 niet op het verkeerde been gezet?
13. Vormt IFRS 15 geen bescherming van aandeelhouders tegen te optimistische schattingen door het management?

14. Heeft BAM in de overeengekomen contracten na implementatie in 2014 van de zogenoemde *tender stage gate procedure* een situatie zoals zich nu manifesteert rond variatieorders, claims en dispuutresolutie volledig weten uit te sluiten?
15. Zal BAM naar aanleiding van deze laatste projecttegevallers nog wijzigingen aanbrengen in het acceptatieproces van nieuwe projecten?
16. De tegevallers lijken bij BAM allesbehalve incidenteel te zijn. Het is ook niet zo dat de volatiliteit van de business de oorzaak is. Immers, er is zelden of nooit sprake van meevallers en de tegevallers vinden niet alleen plaats rond (en 1 tot 2 jaar na) het dieptepunt van de economische cyclus. Is BAM wel in control, en waarom trekt BAM voortdurend aan het kortste eind?
17. Heeft controlerend accountant EY in de management letter over 2018 observaties en verbeterpunten opgenomen met betrekking tot de projectcontrole binnen BAM? Zo ja, waarop hadden deze precies betrekking?
18. Op welke wijze was EY betrokken bij het signaleren van de meest recente projecttegevallers?
19. Zal EY naar aanleiding van deze projectverliezen in het kader van de halfjaarcijfers aanvullende (review)werkzaamheden uitvoeren?

Wij zien uw antwoorden op bovenstaande vragen graag binnen veertien dagen tegemoet.

Volledigheidshalve zij vermeld dat wij de brief op onze website zullen plaatsen.

Hoogachtend,

P. M. Koster, directeur

Vereniging van Effectenbezitters